

2 april 2013

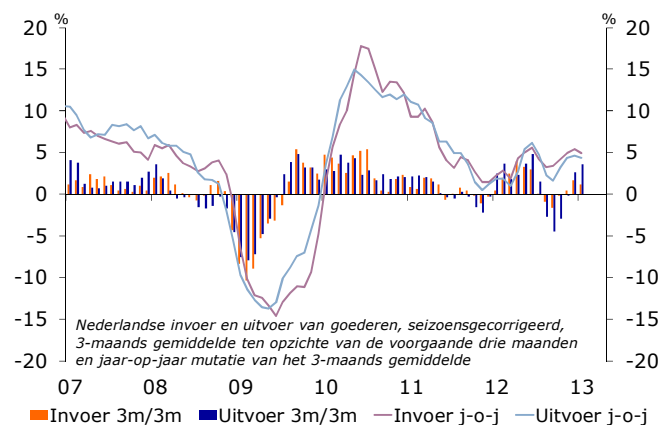
Daling binnenlandse vraag duurt voort

jaar op jaar mutatie in %	'12	'13	'14
Bruto binnenlands product	-1,0	-3/4	3/4
Particuliere consumptie	-1,4	-2	-1/4
Overheidsbestedingen	-0,2	-1/4	-1/2
Private investeringen	-5,3	-5 3/4	3/4
Uitvoer goederen en diensten	3,3	3 3/4	4 1/2
Invoer goederen en diensten	3,1	3 1/2	4 1/4
Consumentenprijzen	2,8	2 1/2	1 1/4
Werkloosheid (%)	5,3	6 1/2	7
Begrotingssaldo (% BBP)	-4,1	-3 1/2	-3 1/2
Staatsschuld (% BBP)	71,2	75	77
Saldo lopende rekening (% BBP)	9,9	10	10

Bron: Reuters EcoWin, Rabobank

De groei van de Nederlandse export zet door en zal Nederland langzaam maar zeker uit de recessie moeten trekken. De private consumptie blijft juist een rem vormen op de economische activiteit. De negatieve ontwikkeling van de binnenlandse bestedingen had in het eerste kwartaal nog duidelijk de overhand. De maakindustrie is 2013 begonnen met een forse krimp. De recessie zorgde in de eerste maanden van 2013 bovendien voor een versnelling van de werkgelegenheidskrimp. Doordat de loongroei fors onder de inflatie ligt dalen de reële lonen gestaag verder. Het consumentenvertrouwen bevindt zich niet verrassend op een historisch laag niveau en zal voorlopig waarschijnlijk nog laag blijven.

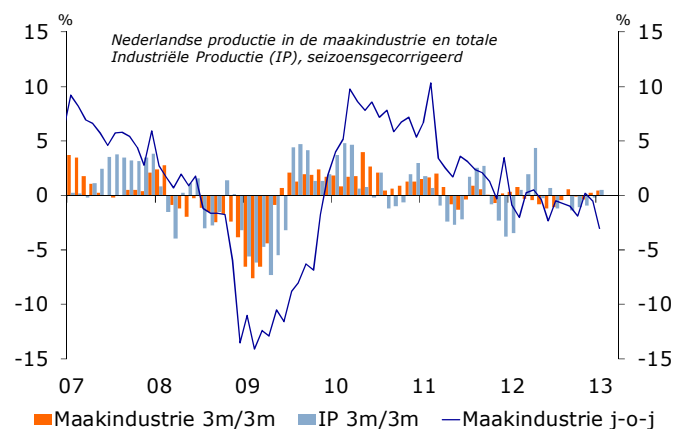
Exportgroei houdt momentum vast

Bron: CBS, Rabobank

Het volume van de uitvoer van goederen daalde in januari met 1,2% m-o-m. Dankzij de sterke exportgroei in de laatste maanden van 2012 was de 3m/3m groei nog 3,6%. Wij verwachten een voorzichtige verdere groei van de export waardoor op kwartaalbasis in 13K1 wederom sprake zal zijn van groei. De invoergroei blijft achter bij de exportgroei. Dankzij lichte invoergroei eind 2012 kwam de 3m/3m groei in januari nog op 1,1% uit. In 13K1 als geheel zal de invoergroei waarschijnlijk lager zijn dan de uitvoergroei. Per saldo zal de netto-export daardoor ook in het eerste kwartaal waarschijnlijk weer positief bijdragen aan de economische groei, een patroon wat wij ook voor de rest van het jaar voorzien.

Industrie maakt slechte start in 2013

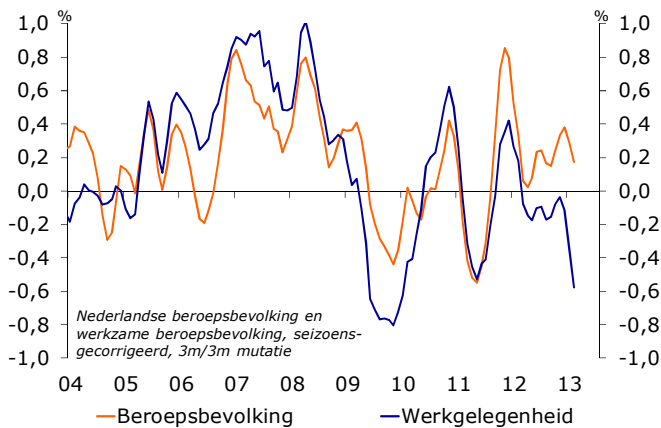
Bron: CBS

Het goede uiteinde van de industrie in 2012 werd deels teniet gedaan door een flinke krimp in januari. De productie in de maakindustrie kromp met 4,7% m-o-m en de groei van het 3-maands gemiddelde kwam nog net op 0,5%. De totale industriële productie (IP) omvat ook mijnbouw en nutsbedrijven. IP daalde in januari met 1,9% m-o-m en de 3m/3m groei kwam uit op 0,5%. Het producentenvertrouwen in de maakindustrie daalde in maart na een korte opleving in februari en blijft op een niveau dat wijst op aanhoudende krimp. Bij een ongewijzigd productieniveau in februari en maart komt de groei voor 13K1 op -0,5% voor de maakindustrie terwijl IP als geheel dan met 1,1% zou groeien.

Conjunctuurbeeld Nederland

2 april 2013

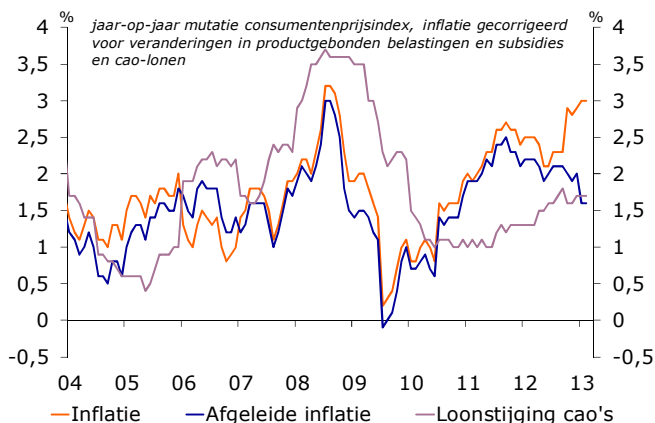
Daling werkgelegenheid versnelt...

Bron: CBS

De aanhoudende zwakke economische ontwikkeling heeft zich aan het begin van dit jaar doorvertaald naar een versnelling van de daling van de werkgelegenheid. De werkloosheid steeg in februari naar 6,2% van de beroepsbevolking (ILO-definitie; 7,7% CBS-definitie). In 2012 liep de werkloosheid vooral op door een beperkte krimp van de werkgelegenheid en groei van de beroepsbevolking. In de eerste twee maanden was een forse daling van de werkgelegenheid de belangrijkste factor. De economische groei die wij in de loop van 2013 verwachten zal waarschijnlijk niet sterk genoeg zijn om de werkgelegenheid weer te laten groeien. Wij voorzien dan ook een verdere stijging van de werkloosheid.

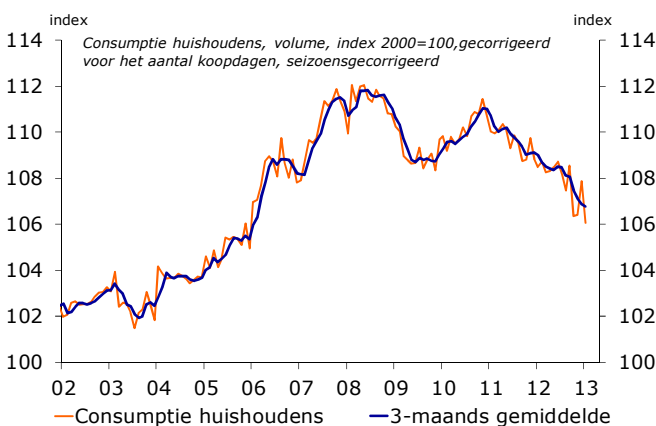
... en de loongroei houdt de inflatie niet bij ...

Bron: CBS

Ondanks de stijgende werkloosheid is de loongroei sinds medio 2011 toegenomen. De loongroei blijft sinds halverwege 2010 echter wel achter bij de inflatie. En terwijl de inflatie in oktober 2012 en januari 2013 flink gestegen is door de verhoging van het productgebonden belastingen bleef de cao-loonstijging tot en met februari rond de 1,7% steken. Vanaf oktober zal de inflatie fors terugvallen omdat de belastingverhogingen uit de jaar-op-jaar vergelijking van het prijspeil weg zullen vallen. Tegelijkertijd zal de loongroei onder neerwaartse druk komen te staan door de oplopende werkloosheid. De daling van de reële lonen zet daardoor naar verwachting ook de komende twee jaar nog door.

... dus consumptie blijft zwakke schakel

Bron: CBS, Rabobank

De snelle daling van de werkgelegenheid en reële lonen dragen bij aan het pessimisme onder consumenten. In februari daalde het consumentenvertrouwen naar een nieuw dieptepunt om in maart slechts beperkt weer te herstellen. Het consumptievolume van huishoudens kromp in januari met 1,7% ten opzichte van de maand ervoor. Die daling volgde op een sterke stijging in december, maar de trend blijft duidelijk neerwaarts. Door het lage consumentenvertrouwen is een verdere daling van de consumptie in februari en maart niet uit te sluiten. In dat geval zal de krimp van het consumptievolume in 13K1 groter uitvallen dan wij nu verwachten. Wij verwachten voor zowel 2013 als 2014 een krimp van de particuliere consumptie.

www.rabobank.com/economie

Tim Legierse
Tel. 030 - 2162677
T.Legierse@rn.rabobank.nl